

OBSAH

OBSAH	5
1 ÚVODEM	9
2 POJEM ODPOVĚDNOSTI	15
2.1 Teoretická východiska a otázky metodologie	15
2.1.1 Metodologický individualismus	17
2.1.2 Metodologický holismus	22
2.1.3 Globalizace z hlediska metodologie odpovědnosti	25
2.1.4 Institucionální individualismus (metodologický institucionalismus?) ..	28
2.2 Vymezení principu odpovědnosti	34
2.3 Altruismus a odpovědnost	37
2.4 Obecné dobro	42
2.4.1 Je péče o plnou zaměstnanost jen věcí státu?	45
2.4.2 Obecné dobro a vlastní zájem	47
2.5 Paradigma: JÁ a MY	53
3 ODPOVĚDNOST VLASTNÍKŮ	57
3.1 Vlastnictví – šance – moc	57
3.2 Vlastnictví a právo	60
3.3 Vlastníci v obdobích velkých změn	61
3.4 Majetkové transformace v české historii	63
3.5 Soukromý vlastník – zodpovědný vlastník?	67
4 MAJETKOVÉ POSTIHY; OMYLY A NADĚJE	73
4.1 Majetková nerovnost a problém spravedlnosti	73
4.2 Dvě otázky	85
4.3 Majetková daň po první světové válce	87
4.4 Co dělat dnes; projekt české vlády	88
4.5 Německá diskuse o tzv. milionářské dani	90

4.6	Je retrospektivní pohled na vytváření bohatství perspektivní?	93
4.7	Jedna z dalších cest	94
5	ODPOVĚDNOST PODNIKATELŮ; INSTITUT RUČENÍ	97
5.1	Společenská odpovědnost firem a podnikatelů	97
5.2	Ekonomický význam ručení	100
5.3	Rozsah ručení v různých podnikatelských formách	103
5.3.1	Podnikatel – jednotlivec; živnostník	103
5.3.2	Veřejná obchodní společnost	104
5.3.3	Komanditní společnost	106
5.3.4	Společnost s ručením omezeným	109
5.3.5	Akciová společnost	113
5.3.6	Družstvo	119
5.4	Prohloubením ručení k podnikatelské odpovědnosti	123
5.5	Ručení a rizikové úvěry	129
6	MANAŽÉŘI V ZRCADLE ODPOVĚDNOSTI	135
6.1	Principy řízení korporací	135
6.2	Vlastnictví a řízení	139
6.3	Řídící struktury	148
6.3.1	Německý model	150
6.3.2	Americký model	152
6.3.3	Vnitřní a vnější kontrola	156
6.4	Odpovědnost manažerů a její operacionalizace	158
6.4.1	Povinná péče a formy konfliktu zájmů	158
6.4.2	Vývoj pravidla zákazu sebeobchodování (self-dealing)	163
6.5	Pohled do zrcadla odpovědnosti	165
7	ODPOVĚDNOST A TEORIE VLASTNICKÝCH PRÁV	171
7.1	Základní pojmy	171
7.2	Externality	175
7.2.1	Ekonomické externality	178
7.2.2	Externality politických trhů	187
7.2.3	Korupce jako náklad rentních vyhledávacích aktivit	192
7.2.4	Privatizační (transformační) externality	204
7.2.5	Internalizace externalit – projev odpovědného jednání	214
7.3	Odpovědnost jako vzácný statek; transakční náklady	218
7.4	Coasův teorém	224
8	INSTITUCIONÁLNÍ ASPEKTY ODPOVĚDNOSTI	235
8.1	K pojetí institucí	236

8.2 Morálka – pravidla dobrých mravů	238
8.3 Interakce formálních a neformálních institucí	249
8.4 Vývoj institucí a odpovědnosti	253
8.5 Instrukce a konzervatismus	259
8.6 Sociální inženýrství	263
8.7 Ekonomická transformace – projekt sociálního inženýrství?	275
8.7.1 Makroekonomická reforma	278
8.7.2 Rychlá transformace institucí	281
8.7.3 Postupná transformace institucí	290
8.8 Transformace a problém odpovědnosti	295
9 SLOVO NA ZÁVĚR	307
LITERATURA	311
Výtahy z oponentských posudků	318
Doc. JUDr. Zdislav Šulc, CSc.	318
Prof. Ing. Lubomír Mičoch, CSc.	318